

FÖROYA SOSIAL-DEMOKRATUR

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 13

Lýsingarprísur fyri mni.: 2o oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu.

LEYGARDAGIN 26. MARS 1955

Blaðið verður bílagt á posthúsinum — og
kostar kr. 3.20 + porto um fjórðingsárið.

28. árg.

JOHN STEINBECK í Sjónleikarhúsinum í kvöld.

Knút Wang

Fraser L. Eysturoy

Í kvöld fer fram frumsýningin av sjónleiki John Steinbecks »Mýs og menn«. Hetta er á fyrsta sinni hesin nútímans rithøvundi verður umboðaður á føroyskum leikpalli.

John Steinbeck er heimsgitið skald. Bókur hansara — og tær eru nógvar — hava bæði verið filmaðar og settar upp til sjónleik.

Drama Critics' Circle Award lat Steinbeck fáa virðisløn fyri besta leikrit ársins 1937—38 — og var tað fyri »Mýs og menn«. Í 1940 fekk hann Pulitzer-virðislønina fyri heimsgitnu og størstu skaldsøgu sína »Grapes of Wrath«.

Steinbeck er føddur í Salinas í Kaliforniu 1902. Móðurin írsk og pápin týskur. Nakrar vetrar gekk hann á lærda háskúlan í Stanford, tó ikki í samanhangi. Teir vetrarnar hann ikki var á skúla fekkst hann við alt fyrifallandi arbeiði, hann royndi seg sum blaðmann, handverkara og sum húskall á stóru bóndagørdunum — og høðgani eru flestu søgur hansara. — Fyrsta skaldsøga hansara kom út í 1929, men ikki fyrr enn 1935 verður reiðiliga givið honum gætur og í 1937 sessast hann millum mætastu skald heimsins við skaldsøguni »Mýs og menn«.

Hesin sjónleikur vit nú fáa at síggja er um húskalli á bóndagarði í Kaliforniu — um hesar einstaklingarnar sum ferðast garð av garði, tuskast og sleipast og fáa so frægt burtúr at teir kunna solla tað upp eftir einari nátt í spæliholi ella skøkjuhúsi — og so aftur at træla. Millum hesar einstaklingarnar hevur hann tveir vinmenn, góðar felagar — sum eru heldur sjáldsamar á gørdunum, har hvør hevur nóg við seg sjálvan. Og so er tað negarin — eisini einsamallur — sum eingin kemur í hóslag við, tí hann er negari. Hin gamli einhenti maðurin og so kvinnan sum veitir teimum so miklar trupulleikar, ung, óansin og sjálvupptikin.

Her skal ikki sigast nakað um

hendingarnar í sjónleikinum — lat Steinbeck sýna okkum tær í Sjónleikarhúsinum, tí eingin kann sum hann lýsa okkum hin minni menta til fullnar.

Okkara leikarar hava mangan verið heppnir á pallinum, men hetta er fyrstu ferð teir sýna okkum leik, sum køn hond hevur stjórna. Hesin leikur krævir nóg av teim luttakandi, men her hevur íslenska leikkvinnan *Erna Sigurleifsdóttir* gjørt eitt væla arbeiði sum ein skjótt sær á gongdini í spælinum. Erna hevur luttikið í nógvum sjónleikum í Íslandi, bæði í hjóðleikahúsinum og lóno og aðra staðni á landinum — og verður hildin at vera ein hin mætasta leikkvinna á Íslandi.

Um leiktjeldini er ilt at siga nakað — tað er listarverk sum teir báðir William og Sali sjaldan hava sýnt áður — tað má upplivast.

John Steinbeck

NAVNASKIFTIÐ

Sum fyrr frásagt skal blaðið skifta navn frá 2. april. Tað kemur her eftir at eita »Sosialurin«.

FESKFISKASOLAN

Í vikuni hevur verið einans ein feskfiskasola. Tað er Dragasund, ið selt hevur í Aberdeen (bátafisk úr Klakksvík) 878 kassar fyri 3418 stpd.

Aðalfundur

Føroya Arbeiðarafelags.

Fundurin byrjaði mikudagin, helt áfram hósdag og friggjadag.

Av stjórnini stóðu 3 fyri vali. Teir vóru Alexander Abrahamsen, Fuglafirði, Andr. Jensen, Sørvági, og formaðurin Magnus Tórshem. A. Abrahamsen varð afturvaldur. Fyri Andr. Jensen varð valdur Óli Johansen úr Sandavági, og fyri M. Tórshem var valdur H. J. Joensen úr Sunnbø (eftir uppskoti frá Havnar Arbeiðsmannafelag). Hesin varð síðani valdur til formann felagsins meðan Arni á Rógvi, Vestmanna, gjordist næstformaður.

Eftir nýggi lóg felagsins kundi Magnus Tórshem ikki verða afturvaldur við tað, at hann ikki møtti sum umboð fyri nakað lokalfelag. Hann hevur verið formaður F. A. S. í 12 ár.

Tá blaðið fór til prentingar í gjárkvöldið var aðalfundurin ikki liðugur. Tvey mál, ið stóða ikki tá var tikin til, vóru innliman í Samvirkende Fagforbund og sáttmáli viðvíkjandi arbeiði uppá sild. Og so er tað nevndin, ið sett varð síðsta ár at kanna ymsar »samfelagsbúldir«, ið geva skal frágreiðing.

TILBOÐINI

uppá Havnar skúla.

Hóskvöldið tók býráðið støðu til tey innkomnu tilboðini uppá arbeiðið við Havnar skúla.

Z. Bech fekk snikkaraarbeiðið 202.853 kr. — 5 tilboð vóru innsend, tað hægsta var uppá 238.500 kr. Lægsta boð var 182993 kr.

Petur í Gong fekk timburarbeiðið fyri 337.437 kr., ið var lægsta boð. Inn vóru komin 9 boð. Hægsta boð var uppá 502.000 kr.

Teir, ið finga arbeiðini, lógu báðir líka undir kostnaðarætlanini.

Streikan í Íslandi

Ríkisumboðið fekk í gjárkvöldið telegram frá danska gesantinum í Reykjavík, har sagt verður frá, at hvørki íslendskir ella føroyskir fiskimenn fáa streikustuðul. Tó fáa føroyskir fiskimenn kostin umborð á fiskiforunum, teir eru mynstraðir á. Flestu trolarar eru úti á veiðu, men meginparturin av sluppunum í Reykjavík og í Havnafirði liggja.

Landshandilin.

Erlendur Paturssonar og allir 5 flokksmenn hansara í føvningi afturhaldsins í grovstu ógerð móti smátúgðarmonnum, fiskimonnum og Føroya fólki yvirhøvur.

Tað finnst neyvan fiskimaður, arbeiðsmaður ella nakar Føroyingur, sum í dag ikki er greiður yvir, at avtaka av landshandlinum týðir milliónatap fyri landið, fyrst og fremst fyri bygdafolk, ið landshandilin gav líka biligar vørur sum stórbygduum. Fyri fiskivinnuna, ið landshandilin gav nógva ta biligastu útgerðina, er avtøkan beinan vegin ein drápsgerð. Tað sannar hvør einasti fiskimaður og allir smáir útgerðarmenn og skipseigarar.

Boð kom frá heflsolumonnum til tingið at avtaka landshandilin teimum til frama og ríkidømi. At fólkaflokkurin, sambandsflokkurin og Djóni í Geil fóru at verða lýdnir stórmannaboðum, sjálvt um tað kom at kosta fiskivinnuni og landinum milliónir, skilja vit. Teir hava jú til endamáls at berjast fyri teir.

Men at allur tjóðveldisflokkurin fór at boyggja høvur fyri útlandska stórkapitalinum og taka saman hendur við afturhaldsflokkunum og fella javnaðarmannaukpskotið um at seta landshandilin aftur á stovn ánaði

fáur fiskimaður, ið hevur givið hesum flokki sína atkvøðu í tí treysti til, at hann vardu minna mannsins og landsins interessur framum stórmannsins.

RÆTTILIGUR KAVAVETUR

Norðanfyri hevur verið væl av kava og nógvur kuldi. Hjá seyðinum fer nú at bila. Tó at ikki stórvegis er deytt, er seyðurin nógvastaðni illa á hoidum komin. Hetta hevur verið av verstu kavavetrum.

Ætlanin er, at »Boðasteinur«, ið øndeilsfelagið »Eysturvirkir« við heimstaði í Norðepli, nýliga keypti úr Fuglafirði, skal til Ísland. Skipari verður Hans J. Frederiksen úr Múla.

Undir landi norðanfyri hevur hópur av russum ligið seinni tíðina og krokað. Um vikuskiftið lá stórt móðurskip á Hvannasundi.